

Na podlagi enajstega odstavka 27. člena Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo in 68/17) in enajstega odstavka 56. člena Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06 in 68/17) ministrica za izobraževanje, znanost in šport izdaja

PRAVILNIK **o šolskem redu v srednjih šolah**

I. Splošne določbe

1. člen **(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik podrobneje določa pravice, dolžnosti in prepovedi za dijake v času šolskih obveznosti, način uveljavljanja pravic, izpolnjevanja dolžnosti in postopek vzgojnega ukrepanja za kršitve, določene z zakonom in s tem pravilnikom.

2. člen **(pravice dijaka)**

V času šolske obveznosti šola dijaku zagotavlja:

- kakovosten pouk,
- sprotne in objektivne informacije,
- spoštovanje njegove integritete,
- upoštevanje njegovih individualnih in razvojnih posebnosti,
- varnost in zaščito pred vsemi oblikami nasilja,
- enakopravno obravnavo, ne glede na spol, raso, etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
- varno, zdravo in vzpodbudno okolje,
- strokovno pomoč in svetovanje,
- varovanje osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
- delovanje v skupnosti dijakov,
- možnost izražanja mnenja,
- zagovora in pritožbe v postopku vzgojnega ukrepanja.

3. člen **(dolžnosti dijaka)**

V času šolske obveznosti je dolžnost dijaka:

- ravnati v skladu s predpisi, internim aktom šole (v nadaljnjem besedilu: šolska pravila) in navodil delavcev šole,
- skrbeti za lastno zdravje, varnost in integriteto ter za zdravje, varnost in integriteto drugih,
- skrbeti za čisto in varno okolje,
- spoštovati splošne civilizacijske vrednote in posebnosti različnih kultur,
- spoštovati pravice dijakov, delavcev šole in drugih,
- prispevati k ugledu šole,
- odgovorno ravnati s premoženjem šole, lastnino dijakov, delavcev šole in drugih
- prisostvovati pri pouku in drugih oblikah izobraževalnega dela šole,
- opravičiti svojo odsotnost v skladu s predpisanim postopkom.

4. člen **(prepovedi)**

V času šolske obveznosti je prepovedano:

- psihično in fizično nasilje,
- kajenje, uživanje alkohola ali prepovedanih drog,

- prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje alkohola in prepovedanih drog,
- posedovanje predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo varnost in zdravje ljudi ali varnost premoženja,
- uporabljanje osebnih naprav za povezovanje s podatkovnim in telekomunikacijskim omrežjem v nasprotju s šolskimi pravili.

5. člen (šolska pravila)

Šolska pravila, ki jih določi ravnatelj, po predhodno pridobljenem mnenju učiteljskega zbora, skupnosti dijakov in sveta staršev, začnejo veljati trideseti dan po javni objavi.

S šolskimi pravili šola seznani starše in dijake pred začetkom veljavnosti.

S šolskimi pravili se določijo:

- merila in postopek za podeljevanje pohval, nagrad in drugih priznanj dijakom,
- hišni red,
- način sodelovanja s starši,
- upravičene razloge za zamujanje ali predčasno odhajanje od pouka,
- način odločanja o oprostitvi sodelovanja dijaka pri pouku iz zdravstvenih razlogov in način vključitve dijaka v vzgojno-izobraževalno delo v času oprostitve sodelovanja pri pouku,
- način obravnave dijaka, ki mu je začasno prepovedana prisotnost pri uri pouka oziroma pouku določenega dne in način vključitve dijaka v vzgojno-izobraževalno delo v času začasne prepovedi prisotnosti pri pouku oziroma pouku določenega dne,
- pravila uporabe osebnih naprav za povezovanje s podatkovnim in telekomunikacijskim omrežjem.

S šolskimi pravili se lahko določijo:

- druge pravice, dolžnosti, prepovedi, kršitve, alternativne ukrepe ter pravila o varnosti in zdravju, ki niso določena s tem pravilnikom,
- število ur neopravičene odsotnosti, ki šteje za lažjo oziroma težjo kršitev,
- druga pravila v skladu z drugimi predpisi.

6. člen (preventivna dejavnost šole)

Šola s preventivnim delovanjem ozavešča dijake predvsem o:

- varstvu okolja,
- zdravem načinu življenja in izrabi prostega časa,
- varovanju pred različnimi nevarnostmi in tveganji,
- različnih vrstah nasilja,
- tveganem spolnem vedenju.

Šola vzpodbuja dijake k sprejemanju splošnih civilizacijskih vrednot, jih seznanja z načinom iskanja ustrezne pomoči, ko se znajdejo v nevarnosti ali stiski in s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

7. člen (varnost in zdravje dijakov)

Šola skrbi za varnost in zdravje dijakov z upoštevanjem normativov, standardov in drugih predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, od dijakov pa zahteva ustrezno opremo pri praktičnem izobraževanju, športni vzgoji in drugih dejavnostih, določenih z izobraževalnim programom.

8. člen (aktivnosti skupnosti dijakov)

Dijaki lahko po predhodno pridobljenem soglasju ravnatelja izdajajo šolski časopis, druga gradiva, organizirajo šolska društva, šolski radio in drugo.

Če dijaška organizacija, v katero je včlanjena več kot tretjina vseh dijakov v državi, organizira prekinitvev pouka ali drugo obliko protesta (v nadaljnjem besedilu: protest), o protestu pisno obvesti ravnatelja najmanj pet delovnih dni pred protestom.

O nameravani udeležbi na protestu, dijak predhodno obvesti razrednika.

Dijaška organizacija je dolžna najkasneje v petih delovnih dneh od dneva protesta šoli posredovati poimenski seznam s podpisi dijakov, udeležencev protesta.

Če šola ne prejme seznama v roku iz prejšnjega odstavka, je odsotnost dijakov, udeležencev protesta, neopravičena.

II. Postopek vzgojnega ukrepanja

9. člen (kršitve)

Dijaku se lahko izreče opomin ali ukor zaradi naslednjih kršitev:

- neprimeren odnos do pouka, dijakov, delavcev šole in drugih,
- neprimeren odnos do šolskega ali drugega premoženja,
- uporaba osebnih naprav za povezovanje s podatkovnim in telekomunikacijskim omrežjem v nasprotju z določili šolskih pravil,
- neupoštevanje predpisov in šolskih pravil.

10. člen (uvedba in vodenje postopka vzgojnega ukrepanja)

Postopek vzgojnega ukrepanja se uvede in vodi v šoli, v katero je dijak vpisan v času storjene kršitve.

Za uvedbo in vodenje postopka vzgojnega ukrepanja zaradi kršitev, za katere se lahko izreče izključitev iz šole, je pristojen ravnatelj, za kršitve, določene s tem pravilnikom, pa razrednik.

Za kršitve, zaradi katerih se lahko izreče vzgojni ukrep opomin ali ukor, se postopek vzgojnega ukrepanja lahko uvede najpozneje v tridesetih dneh od dneva, ko se je izvedelo za kršitev in dijaka, ki je kršitev storil.

V postopku ugotavljanja kršitev ima dijak pravico do zagovora, pri katerem sodelujejo starši mladoletnega dijaka. Pri zagovoru polnoletnega dijaka pa starši lahko sodelujejo, če dijak s tem soglaša.

Če s starši ni bilo mogoče vzpostaviti stika ali če so prisotnost odklonili, se zagovor dijaka lahko izvede brez njihove prisotnosti. Na željo dijaka pri zagovoru sodeluje strokovni delavec šole.

Pri izbiri ukrepa se upošteva teža kršitve, odgovornost dijaka za kršitev, osebnostno zrelost dijaka, nagibe, zaradi katerih je storil dejanje, okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno, druge okoliščine, pomembne za ukrepanje in možne posledice ukrepanja.

Če se po proučitvi vseh okoliščin ugotovi, da dijak potrebuje pomoč oziroma svetovanje, se lahko postopek vzgojnega ukrepanja zoper dijaka ustavi.

11. člen (alternativni ukrepi)

Pri izreku alternativnega ukrepa se pisno določi način izvrševanja alternativnega ukrepa, trajanje, kraj in rok za izvršitev ukrepa, ter osebo, ki bo spremljala izvajanje ukrepa.

Alternativni ukrep se izvršuje tako, da je dijaku omogočeno obiskovanje pouka.

Z vsebino in načinom izvrševanja alternativnega ukrepa se seznanijo dijaki in starše, starše polnoletnega dijaka, pa če dijak s tem soglaša. Če dijak z določenim alternativnim ukrepom ne soglaša ali ga ne izvrši na določen način in v določenem roku, se mu izreče vzgojni ukrep.

Alternativni ukrep preneha veljati, ko je izvršen.

12. člen
(izrek vzgojnega ukrepa)

O vzgojnem ukrepu se dijaku vroči pisni sklep, o izključitvi pa odločba (v nadaljnjem besedilu: akt o izreku vzgojnega ukrepa) v osmih dneh po izreku vzgojnega ukrepa.

Akt o izreku vzgojnega ukrepa mora biti obrazložen in vsebovati mora pouk o pravnem varstvu.

Zaradi kršitve pri vodenju postopka ali zaradi drugih utemeljenih razlogov se postopek lahko ponovi ali ustavi oziroma že izrečeni ukrep prekliče.

13. člen
(pritožba zoper vzgojni ukrep)

Zoper izrečeni vzgojni ukrep se dijak lahko pritoži v osmih dneh po prejemu pisne odločitve o izrečenem vzgojnem ukrepu.

O pritožbi je potrebno odločiti v petnajstih dneh po prejemu pritožbe tako, da se:

- pritožbi ugodi in se razveljavi odločitev o ukrepu,
- pritožbi ugodi in odloči, da se postopek ukrepanja ponovi in o ukrepu ponovno odloči,
- pritožbo kot neutemeljeno zavrne.

III. Prehodne in končne določbe

14. člen
(smiselna uporaba pravilnika)

Ta pravilnik se smiselno uporablja za dijake v izrednem izobraževanju oziroma udeležence izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo v programih za pridobitev javno veljavne izobrazbe.

15. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o šolskem redu v srednjih šolah (Uradni list Republike Slovenije, št. 60/10).

16. člen
(dokončanje postopkov)

Postopki, uvedeni pred uveljavitvijo tega pravilnika, se dokončajo v skladu s tem pravilnikom.

17. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2018.

Št. 0070-16/2018
Ljubljana, 9. marca 2018
EVA 2018-3330-0016

dr. Maja Makovec Brenčič
Ministrica za izobraževanje, znanost in šport